

EDUSKUNNAN VASTAUS 327/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaalilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vaalilain muuttamisesta (HE 290/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (PeVM 9/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaalilain (714/1998) 1 §, 2 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 3 ja 5 §, 7 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti, 14 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 19 §:n otsikko ja 1 momentti, 22 ja 31 §:n suomenkielinen sanamuoto, 34 §:n 2 momentti, 37 §:n 2 momentin, 41 §:n 5 momentin, 44 §:n 3 momentin ja 58 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 64 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 momentin ja 81 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 82 §:n 2 ja 4 momentti, 84 ja 91 §:n suomenkielinen sanamuoto, 95 §:n otsikon ja 98 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto, 101 §:n 2 momentti, 104 §:n 2 momentin, 105 §:n 2 momentin, 106 §:n 1 ja 5 momentin, 11 luvun otsikon ja 144 §:n edellä olevan väliotsikon suomenkielinen sanamuoto, 144 §, 145 §:n edellä olevan väliotsikon suomenkielinen sanamuoto, 146 §:n 1 momentti, 150 §, 151 §:n edellä olevan väliotsikon suomenkielinen sanamuoto, 157 §:n 1 momentti ja 188 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto,

sellaisina kuin niistä ovat 5 § laissa 271/2013, 9 §:n 1 momentti osaksi laeissa 247/2002, 868/2003 ja 1263/2007, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 18 §:n 2 momentti, 41 §:n 5 momentti, 76 §:n 1 momentti, 95 §:n otsikko ja 150 § laissa 496/2013, 18 §:n 3 momentti laissa 1213/2013, 34 §:n 2 momentti laissa 431/2010, 64 §:n 1 momentti, 82 §:n 4 momentti ja 188 §:n 2 momentti laissa 247/2002, 82 §:n 2 momentti laissa 218/2004 sekä 104 §:n 2 momentti ja 105 §:n 2 momentti laissa 300/2009, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään sen lisäksi, mitä perustuslaissa ja kuntalaissa (410/2015) vaaleista säädetään, miten toimitetaan:

- 1) kansanedustajien vaalit (*eduskuntavaalit*);
- 2) tasavallan presidentin vaali (*presidentinvaali*);
- 3) kuntavaalit;
- 4) Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (*europarlamenttivaalit*).

Kuntavaaleista Ahvenanmaan maakunnassa säädetään maakunnan lainsäädännössä.

2 §

Äänioikeus

Äänioikeudesta kuntavaaleissa säädetään perustuslaissa ja kuntalaissa.

3 §

Vaalikelpoisuus

Vaalikelpoisuudesta eduskuntavaaleissa ja kelpoisuudesta tasavallan presidentiksi säädetään perustuslaissa sekä vaalikelpoisuudesta kuntavaaleissa kuntalaissa. Vaalikelpoisuudesta europarlamenttivaaleissa säädetään tämän lain 164 §:ssä.

5 §

Vaalipiirit eduskuntavaaleissa

Eduskuntavaaleja varten maa on jaettu maakuntajaon pohjalta seuraaviin *vaalipiireihin*:

- 1) Helsingin vaalipiiri, johon kuuluu Helsingin kaupunki;
- 2) Uudenmaan vaalipiiri, johon kuuluvat Asokolan, Espoon, Hangon, Hyvinkään, Inkoon, Järvenpään, Karkkilan, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Lapinjärven, Lohjan, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Porvoon, Pukkilan, Raaseporin, Sipoon,

Siuntion, Tuusulan, Vantaan sekä Vihdin kunnat;

3) Varsinais-Suomen vaalipiiri, johon kuuluvat Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Koski Tl:n, Kustavin, Laitilan, Liedon, Loimaan, Marttilan, Maskun, Mynämäen, Naantalin, Nousiaisten, Oripään, Paimion, Paraisten, Pyhärannan, Pöytyän, Raision, Ruskon, Salon, Sauvon, Someron, Taivassalon, Turun, Uudenkaupungin sekä Vehmaan kunnat;

4) Satakunnan vaalipiiri, johon kuuluvat Euran, Eurajoen, Harjavallan, Honkajoen, Huittisten, Jämijärven, Kankaanpään, Karvian, Kokenmäen, Köyliön, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin, Rauman, Siikaisten, Säkylän sekä Ulvilan kunnat;

5) Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri, johon kuuluvat Brändön, Eckerön, Finströmin, Föglön, Getan, Hammarlandin, Jomalan, Kumlingen, Kökarin, Lemlandin, Lumparlandin, Maarianhaminan, Saltvikin, Sottungan, Sundin sekä Vårdön kunnat;

6) Hämeen vaalipiiri, johon kuuluvat Asikkalan, Forssan, Hartolan, Hattulan, Hausjärven, Heinolan, Hollolan, Humppilan, Hämeenkosken, Hämeenlinnan, Janakkalan, Jokioisten, Kärkölän, Lahden, Lopen, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen, Riihimäen, Sysmän, Tammelan sekä Ypäjän kunnat;

7) Pirkanmaan vaalipiiri, johon kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Ikaalisten, Juupajoen, Kangasalan, Kihniön, Lempäälän, Mänttä-Vilpulan, Nokian, Oriveden, Parkanon, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Ruoveden, Sastamalan, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken, Vesilahden, Virtain sekä Ylöjärven kunnat;

8) Kaakkois-Suomen vaalipiiri, johon kuuluvat Enonkosken, Haminan, Heinäveden, Hirvensalmen, Iitin, Imatran, Joroisten, Juvan, Kangasniemen, Kotkan, Kouvolan, Lappeenrannan, Lemmin, Luumäen, Miehikkälän, Mikkelin, Mäntyharjun, Parikkalan, Pertunmaan, Pieksämäen, Puumalan, Pyhtään, Rantasalmen, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen, Savonlinnan, Sulkan, Taipalsaaren sekä Virolahden kunnat;

9) Savo-Karjalan vaalipiiri, johon kuuluvat Iisalmen, Ilomantsin, Joensuun, Juankosken,

Juuan, Kaavin, Keiteleen, Kiteen, Kiuruveden, Kontiolahden, Kuopion, Lapinlahden, Leppävirran, Lieksan, Liperin, Nurmeksien, Outokummun, Pielaveden, Polvijärven, Rautalammin, Rautavaaran, Rääkkylän, Siilinjärven, Sonkajärven, Suonenjoen, Tervon, Tohmajärven, Tuusniemen, Valtimon, Varkauden, Vesannon sekä Vieremän kunnat;

10) Vaasan vaalipiiri, johon kuuluvat Alajärven, Alavuden, Evijärven, Halsuan, Ilmajoen, Isojoen, Isokyrön, Kannuksen, Karijoen, Kasikisten, Kauhajoen, Kauhavan, Kaustisen, Kokkolan, Korsnäsien, Kristiinankaupungin, Kruunupyyn, Kuortaneen, Kurikan, Jalasjärven, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lestijärven, Luodon, Maalahden, Mustasaaren, Närpiön, Pedersören kunnan, Perhon, Pietarsaaren, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Toholammin, Uusikaarlepyyn, Vaasan, Vetelin, Vimpelin, Vöyrin sekä Ähtärin kunnat;

11) Keski-Suomen vaalipiiri, johon kuuluvat Hankasalmen, Joutsan, Jyväskylän, Jämsän, Kannonkosken, Karstulan, Keuruun, Kinnulan, Kivijärven, Konneveden, Kuhmoisten, Kyyjärven, Laukaan, Luhangan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan, Saarijärven, Toivakan, Uuraisten, Viitasaaren sekä Äänekosken kunnat;

12) Oulun vaalipiiri, johon kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Hyrynsalmen, Iin, Kajaanin, Kalajoen, Kempeleen, Kuhmon, Kuusamon, Kärsämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Oulun, Paltamon, Pudasjärven, Puolangan, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Ristijärven, Sievin, Siikajoen, Siikalatvan, Sotkamon, Suomussalmen, Taivalkosken, Tyrnävän, Utajärven, Vaalan sekä Ylivieskan kunnat;

13) Lapin vaalipiiri, johon kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kemin, Kemijärven, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Pellon, Posion, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Savukosken, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion, Utsjoen sekä Ylitornion kunnat.

7 §

Vaalipiirit muissa vaaleissa

— — — — —
Kuntavaaleissa vaalipiirinä on kunta.

9 §

Ennakkoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkoja ovat:

1) ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja sijainnista kunnanhallitus päättää ja joita on oltava, jollei erityisestä syystä muuta johdu, jokaisessa kunnassa vähintään yksi;

2) valtioneuvoston asetuksella säädettävät Suomen edustustot ja niiden toimipaikat sekä valtioneuvoston asetuksella säädettävät kuntavaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat Ahvenanmaan maakunnassa;

3) sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätty sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset (*laitos*);

4) suomalaiset laivat, jotka ovat ulkomailla, kun ennakkoäänestys toimitetaan.

13 §

Kunnan keskusvaalilautakunta

— — — — —
Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallis-

tua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Ahvenanmaan maakunnassa toimii kussakin kunnassa kunnan keskusvaalilautakuntana eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa maakunnassa toimitettavia kuntavaaleja varten asetettu lautakunta, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan keskusvaalilautakunnasta tässä laissa säädetään.

14 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan työskentely

Kunnan keskusvaalilautakuntaan ei sovelleta kuntalaissa tarkoitetun hallintosäännön määräyksiä kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissa eikä oikeudesta ottaa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

15 §

Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolurekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin vastaavasti edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaaleissa ehdokkaana oleva ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

16 §

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan työskentely

Vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan ei sovelleta kuntalaissa tarkoitetun hallintosäännön määräyksiä pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä, asian jatkokoukseen siirtämisestä, kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissa, viranhaltijaesittelystä, oikeudesta ottaa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi eikä kunnan taloudesta.

18 §

Äänioikeusrekisterin perustaminen ja tiedot

Jokaisesta äänioikeutetusta otetaan äänioikeusrekisteriin seuraavat tiedot sellaisina kuin ne ovat väestötietojärjestelmässä 51. päivänä ennen vaalipäivää kello 24:

- 1) henkilötunnus;
- 2) täydellinen nimi;
- 3) muissa kuin kuntavaaleissa 5 §:ssä tarkoitettu vaalipiiri;
- 4) kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa;
- 5) äänestysalue;
- 6) äänestyspaikka vaalipäivänä ja sen osoite;
- 7) äidinkieli, jos se on islanti, norja, ruotsi tai tanska;
- 8) muissa kuin kuntavaaleissa asuinvaltio, jollei se ole Suomi;
- 9) maistraatti, jonka toimialueella kotikunta on;
- 10) rekisteriin ottamisen päivämäärä;
- 11) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 36 §:ssä tarkoitettu turvakielto.

Jollei äänioikeutetulla ole kotikuntaa Suomessa 51. päivänä ennen vaalipäivää, kotikunnan sijasta äänioikeusrekisteriin merkitään kotikuntalain mukainen väestökirjanpitokunta. Jollei tämä kunta enää kuulu Suomen alueeseen,

merkitään sen sijasta Helsingin kaupunki. Jollei europarlamenttivaaleissa tai kuntavaaleissa äänioikeutetulla muun valtion kansalaisella ole kotikuntaa Suomessa, kotikunnan sijasta äänioikeusrekisteriin merkitään äänioikeuskunta. Äänioikeutettu kuuluu näissä tapauksissa äänestysalueeseen, jonka valtuusto on 8 §:n 1 momentin nojalla määrännyt niitä äänioikeutettuja varten, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

19 §

Äänioikeusrekisteriin merkittävät lisätiedot kuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa

Kuntavaaleissa jokaisesta äänioikeutetusta, joka ei ole Suomen kansalainen, otetaan äänioikeusrekisteriin sen lisäksi, mitä 18 §:n 2 momentissa säädetään:

- 1) tieto kansalaisuudesta;
- 2) tieto ajasta, jona hänellä yhtäjaksoisesti on ollut kotikunta Suomessa, jollei hän ole Euroopan unionin muun jäsenvaltion, Islannin tai Norjan kansalainen.

22 §

Tiedottaminen Euroopan unionin muun jäsenvaltion kansalaisille kuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa

Väestörekisterikeskuksen on hyvissä ajoin ennen kuntavaaleja ja europarlamenttivaaleja mahdollisuuksien mukaan toimitettava kaikille äänioikeuden edellytykset täyttävälle Euroopan unionin muun jäsenvaltion kansalaisille sopivalla tavalla tieto siitä, että heillä väestötietojärjestelmän tietojen mukaan tulee olemaan vaaleissa äänioikeus ja vaalikelpoisuus, sekä tieto menettelystä, joka on tarpeen äänioikeuden käyttämiseksi ja vaalikelpoisuuden toteuttamiseksi.

31 §

Ehdokashakemukset käsittelevä viranomainen

Ehdokashakemukset käsittelee:

- 1) eduskuntavaaleissa vaalipiirilautakunta;
- 2) presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa Helsingin vaalipiirilautakunta;
- 3) kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta.

34 §

Asiakirjojen jättämisestä määrääminen ja kuuluttaminen

Määräyksestä on laadittava kuulutus, joka on annettava tiedoksi puolueiden ilmoittamille vaaliasiamiehille ja pantava nähtäväksi viranomaisen kokoushuoneistossa sekä julkaistava kuntavaaleissa sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi ja muissa vaaleissa virallisessa lehdessä.

37 §

Ehdokkaiden järjestyksen määrääminen

Eduskuntavaaleissa, kuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa arvotaan:

- 1) vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys;
- 2) vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäinen järjestys; sekä
- 3) yhteislistojen keskinäinen järjestys.

41 §

Ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen

Jokaisesta ehdokkaasta merkitään yhdistelmään numero, nimi ja arvo, ammatti tai toimi enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä muissa kuin kuntavaaleissa kotikunta. Ehdokkaan etunimen rinnalla tai sen sijasta voidaan käyttää ehdokkaan yleisesti tunnettua puhuttelunimeä tai

etunimeä lyhennettynä. Muita tietoja ehdokkaasta ei saa merkitä, paitsi jos ne ovat tarpeen henkilöllisyyden täsmentämiseksi. Yhdistelmään ei merkitä henkilötunnuksia.

44 §

Ehdokaslistojen yhdistelmän ja presidentinvaalin ehdokasluettelon jakelu ja tiedoksisaattaminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saattaa kuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi ja lisäksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksella. Tarpeellinen määrä yhdistelmiä on hyvissä ajoin ennen vaaleja toimitettava kunnanhallitukselle, vaalilautakunnille, vaalitoimikunnille ja kunnan alueella olevien yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoille. Niitä on lisäksi toimitettava ehdokkaita asettaneiden puolueiden, yhteislistojen ja yhteislistaan kuulumattomien valitsijayhdistysten vaaliasiamiehille. Yhdistelmiä on myös pidettävä kunnan asukkaiden saatavana.

58 §

Äänestäminen ennakkoäänestyksessä

Äänestäjällä on oikeus äänestää eduskunta-vaaleissa ja kuntavaaleissa sen vaalipiirin tai kunnan ehdokaslistojen yhdistelmässä olevaa ehdokasta, jossa äänestäjä on asianomaisissa vaaleissa merkitty äänioikeutetuksi, europarlamenttivaaleissa ehdokaslistojen yhdistelmässä

olevaa ehdokasta ja presidentinvaalissa ehdokasluettelossa olevaa ehdokasta.

64 §

Vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle

Muissa kuin kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnan on suljettava vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain lajiteltuin. Lähetykseen liitetään tiedot vaalikuorten lukumäärästä kussakin ryhmässä, johon ne on lajiteltu. Lähetys sinetöidään, ja sen päällykseen merkitään vaalipiirilautakunnan osoite ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla.

76 §

Äänestäminen vaalipäivänä

Äänestäjällä on oikeus äänestää eduskunta-vaaleissa ja kuntavaaleissa sen vaalipiirin tai kunnan ehdokaslistojen yhdistelmässä olevaa ehdokasta, jossa äänestäjä on asianomaisissa vaaleissa merkitty äänioikeutetuksi, europarlamenttivaaleissa ehdokaslistojen yhdistelmässä olevaa ehdokasta ja presidentinvaalissa ehdokasluettelossa olevaa ehdokasta.

81 §

Äänestyslippujen ja vaalipöytäkirjan toimittaminen vaalilautakunnista

Vaalilautakunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja yhden muun jäsenen on yhdessä viipymättä vietävä äänestysliput sisältävä lähetyks ja vaalipöytäkirjan sisältävä lähetyks kunta-vaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnalle ja muissa vaaleissa vaalipiirilautakunnalle.

82 §

Vaalisalaisuuden turvaaminen pienillä äänestysalueilla

— — — — —
 Jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää ennakoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 henkilöä tai jos perustellusta syystä vaalisalaisuuden turvaaminen muutoin sitä edellyttää, kunnan keskusvaalilautakunnan on hyvissä ajoin ennen vaalipäivää määrättävä ja muissa kuin kuntavaaleissa vaalipiirilautakunnalle ilmoitettava, että äänestysalueen ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet sekä jonkin toisen äänestysalueen tai joidenkin toisten äänestysalueiden ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä. Tällöin kyseisten äänestysalueiden vaalilautakunnat eivät suorita vaalipäivän äänten alustavaa laskentaa, vaan toimittavat äänestysliput alustavaa laskentaa varten keskusvaalilautakunnalle.

— — — — —
 Kunnan keskusvaalilautakunnan on avattava 1 momentissa tarkoitetun äänestysalueen ja 2 momentissa tarkoitettujen äänestysalueiden vaalikuoret sekä yhdistettävä niissä olevat äänestysliput äänestysalueissa vaalipäivänä annettuihin äänestyslippuihin ja lisäksi 2 momentissa tarkoitettujen äänestysalueiden äänestysliput keskenään. Keskusvaalilautakunta suorittaa näiden äänestyslippujen alustavan ääntenlaskennan noudattaen soveltuvin osin, mitä 78 §:ssä säädetään. Muissa kuin kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta toimittaa sen jälkeen äänestysliput, keskusvaalilautakunnan kokouksesta laaditun pöytäkirjan sekä vaalilautakuntien vaalipöytäkirjat vaalipiirilautakunnalle noudattaen, mitä 64 §:n 1 momentissa säädetään.

84 §

Tuloksen laskennasta vastaavat viranomaiset

Ennakkoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskennasta ja vaalipäivän äänestykses-

sä annettujen äänestyslippujen tarkastuslaskennasta huolehtii kokouksissaan:

1) eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa vaalipiirilautakunta;

2) kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta.

91 §

Vaalien tuloksen määrääminen eduskuntavaaleissa ja kuntavaaleissa

Vaalien tuloksen määräämiseksi eduskuntavaaleissa ja kuntavaaleissa kirjoitetaan kaikkien ehdokkaiden nimet heidän vertauslukujensa suuruuden mukaiseen järjestykseen ja kunkin ehdokkaan nimen kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Tästä nimisarjasta valitaan sarjan alusta alkaen niin monta ehdokasta kuin vaalipiirissä on valittava edustajia tai kunnassa valtuutettuja.

95 §

Kuntavaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen

98 §

Vaalien tuloksen merkitseminen pöytäkirjaan

— — — — —
 Kukin valittu merkitään pöytäkirjaan ilmoittamalla hänen nimensä ja arvonsa, ammattinsa tai toimensa sekä kuntavaaleja lukuun ottamatta kotikuntansa samoin kuin hänen saamansa vertausluku ja äänimäärä.

101 §

Valitusoikeus ja valitusperusteet

— — — — —
 Lisäksi saavat päätöksestä valittaa sillä perusteella, että vaalit on toimitettu virheellisessä jär-

jestyksessä ja että se on saattanut vaikuttaa vaalien tulokseen:

- 1) jokainen asianomaisessa vaalipiirissä tai kunnassa äänioikeutettu henkilö;
- 2) kuntavaaleissa kunnan jäsen.

104 §

Päätöksen tiedoksianto

Kuntavaaleissa hallinto-oikeuden päätöksestä on annettava tieto valittajalle, kunnanhallitukselle ja kunnan keskusvaalilautakunnalle, puolueiden ja yhteislistojen vaaliasiamiehille sekä, jos päätöksellä on määrätty vaalien tulos oikaistavaksi tai vaalit uusittaviksi, oikeusministeriölle. Kunnan keskusvaalilautakunnan on saatettava hallinto-oikeuden päätös viipymättä tiedoksi myös kunnan jäsenille asettamalla päätös seitsemän päivän ajaksi nähtäväksi kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululle.

105 §

Jatkovalitus

Jos päätöksellä on määrätty vaalien tulos oikaistavaksi tai vaalit uusittaviksi, valitusoikeus on 101 §:ssä mainituilla sekä kuntavaaleissa myös kunnanhallituksella. Niiden, jotka eivät ole saaneet päätöstä erikseen tiedoksi, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon silloin, kun päätöksestä ensimmäistä kertaa kuulutettiin yleisradio-toimintaa harjoittavan laitoksen lähetyksessä tai kun päätös asetettiin nähtäväksi kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululle.

106 §

Valituksen johdosta uusittavat vaalit

Jos vaalit valituksen johdosta määrätään uusittaviksi, on uusittavien vaalien vaalipäivä:

- 1) eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa ensimmäisenä sunnuntaina 50 päivän ku-

luttua siitä, kun valitusviranomaisen päätös on saanut lainvoiman;

- 2) kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnan määrämänä sunnuntaina.

Uusittavien eduskuntavaalien tuloksesta on heti ilmoitettava eduskunnalle ja uusittavien kuntavaalien tuloksesta asianomaisen kunnan valtuustolle.

11 luku

Kuntavaalit

Kuntavaalien ajankohta

144 §

Vaalipäivä

Kuntavaalien vaalipäivä on huhtikuun kolmas sunnuntai.

Ehdokasasettelu kuntavaaleissa

145 §

146 §

Oikeus asettaa ehdokkaita

Kuntavaaleissa voivat ehdokkaita asettaa:

- 1) puolueet;
- 2) äänioikeutetut, jotka ovat perustaneet valitsijayhdistyksen.

150 §

Valitsijayhdistyksen perustaminen

Valitsijayhdistyksen perustamiseen ehdokkaan asettamiseksi kuntavaaleja varten tarvitaan vähintään kymmenen äänioikeutettua kunnan asukasta. Kunnassa, jonka asukasluku on väestötietojärjestelmässä vaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30 päivän päätyessä olevien tietojen mukaan enintään 1 500, saa valitsijayhdistyksen kuitenkin perustaa vähintään kolme

äänioikeutettua kunnan asukasta, ja kunnassa, jonka asukasluku on yli 1 500, mutta enintään 2 000, saa valitsijayhdistyksen perustaa vähintään viisi äänioikeutettua kunnan asukasta.

Valitsijayhdistys perustetaan laatimalla päätetty ja allekirjoitettu perustamisasiakirja, jossa on oltava seuraavat tiedot:

1) maininta siitä, mitkä kuntavaalit ovat kyseessä;

2) ehdokkaan nimi ja arvo, ammatti tai toimi enintään kahta ilmaisua käyttäen;

3) jokaisen jäsenen nimi, syntymäaika ja osoite;

4) jokaisen jäsenen allekirjoittama vakuutus siitä, että hän on kysymyksessä olevissa vaaleissa asianomaisessa kunnassa äänioikeutettu;

5) valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen ja hänen varamiehensä nimi ja yhteystiedot.

Äänioikeutettu voi olla jäsenenä vain yhdessä valitsijayhdistyksessä. Jos hän on jäsenenä kahdessa tai useammassa valitsijayhdistyksessä, kunnan keskusvaalilautakunnan on poistettava hänen nimensä kaikista perustamisasiakirjoista.

Ehdokashakemus kuntavaaleissa

151 §

157 §

Valtuutettujen valitseminen vaaleja toimittamatta

Jos vaaleja varten hyväksyttyjä ehdokkaita on yhtä paljon kuin valittavia valtuutettuja, ei

vaaleja toimiteta, vaan kunnan keskusvaalilautakunta julistaa 144 §:ssä tarkoitettuna sunnuntaina pidettävässä kokouksessa, että valtuutetuiksi on valittu hyväksytyt ehdokkaat. Jos ehdokkaita on vähemmän kuin vaaleissa on valittava valtuutettuja, valtuutettujen lukumäärä jää toistaiseksi vajaaksi.

188 §

Kustannusten jako vaaliviranomaisten välillä

Kunta vastaa kunnan keskusvaalilautakunnan, vaalilautakuntien, vaalitoimikuntien, yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoiden ja kotiaänestyksen vaalitoimitsijoiden toiminnasta aiheutuneista sekä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista vaalien toimittamisesta aiheutuneista kustannuksista. Muissa kuin kuntavaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaantulon jälkeen seuraavat kuntavaalit toimitetaan vuonna 2017.

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2015